1.1. ТЕОРІЯ ТА ІСТОРІЯ ЗАСТОСУВАННЯ СПЕЦІАЛЬНИХ ЗНАНЬ

ІННОВАЦІЙНЕ РОЗУМІННЯ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ, ДОТРИМАННЯ ТА ВІДНОВЛЕННЯ ЗА ОСНОВНИМ ЗАКОНОМ ПРАВОВОГО СТАТУСУ РІЗНИХ ВИДІВ СОЦІОСУБ'ЄКТІВ. ЛЕКЦІЯ № 1. КУРС ЛЕКЦІЙ З НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «КОНСТИТУЦІЙНЕ ПРАВО ЗАРУБІЖНИХ КРАЇН» : НАВЧ.[1]

Кириченко О. А., Тунтула О. С.

Реферат. Перша лекція з курсу «Конституційне право зарубіжних країн», підготовлена Кириченком О. А. і Тунтулою О. С., пропонує авторську модель забезпечення, дотримання та відновлення правового статусу різних видів соціосуб'єктів за основним законом держави. Автори розкривають першу і третю базисні властивості (значення) права: як одного з дистанційних нормативних способів управління волею соціосуб'єктів поряд із нормами моралі, релігії та політичної доцільності і як сумативної категорії, що поєднує все правове регулювання, розроблене в державі. Окремо з'ясовано сутність другої базисної властивості права, яке постає однією з базисних категорій правового статусу соціосуб'єктів поряд із їхньою свободою, обов'язками та інтересами. Методичну основу становить порівняльний аналіз основних законів усіх без винятку країн пострадянського простору, а також Великобританії, Китайської Народної Республіки, Сполучених Штатів Америки, Федеративної Республіки Німеччини, Франції та Японії. На цій підставі Кириченко О. А. і Тунтула О. С. викладають авторські редакції дванадцяти статей перспективного Конституційного кодексу України, які, на їхню думку, придатні й для будь-якої іншої держави. Запропоновані норми спрямовані на ефективне, раціональне та якісне пізнання, визнання, забезпечення й дотримання правового статусу фізичних осіб та інших соціосуб'єктів, на попередження його порушень, а в разі порушення на максимально повне відновлення. Посібник рекомендовано вченою радою Міжнародного класичного університету імені Пилипа Орлика (протокол № 1 від 31 серпня 2019 р.); рецензентами виступили доктори юридичних наук І. І. Котюк, І. В. Пиріг та Е. Б. Хачатуров. Видання вийшло українською та російською мовами як додаток до журналу (Київ : Видавець Назаров О. А., 2019, 304 с.), науковий редактор Кириченко О. А. Лекцію призначено для бакалаврів галузі знань 08 «Право» спеціальності 081 «Право»; вона може бути корисною викладачам і студентам інших закладів вищої освіти та практикам юридичної сфери, які працюють із питаннями захисту й відновлення порушених прав.

Ключові слова: правовий статус, соціосуб'єкти, базисні властивості права, конституційне право зарубіжних країн, порівняльне конституційне право, Конституційний кодекс України, відновлення порушених прав, основний закон.

Innovative Understanding of Ensuring, Observing and Restoring the Legal Status of Various Types of Socio-Subjects Under the Basic Law. Lecture No. 1. Lecture Course in the Discipline "Constitutional Law of Foreign Countries": Textbook

Kyrychenko O. A., Tuntula O. S.

Abstract. How the legal status of individuals and other actors can be recognised, secured, observed and, after a violation, restored through constitutional regulation is the question that Kyrychen-

ko O. A. and Tuntula O. S. take up in the first lecture of their course on constitutional law of foreign countries. The authors explain the first and third basic properties of law: law as one of the remote normative means of governing the will of socio-subjects, alongside the norms of morality, religion and political expediency, and law as a summative category that unites all legal regulation developed within a state. They also clarify the second basic property, presenting law as one of the core categories of legal status together with freedom, duties and interests. Methodologically, the lecture relies on a comparative analysis of the basic laws of all post-Soviet states and of the United Kingdom, the People's Republic of China, the United States, the Federal Republic of Germany, France and Japan. On this basis the authors draft twelve articles for a prospective Constitutional Code of Ukraine, which they consider suitable for other states as well. The proposed provisions aim at recognising, securing and observing the legal status of natural persons and other socio-subjects, preventing its violation and, where a violation occurs, ensuring the fullest possible restoration. The textbook was recommended by the academic council of the Pylyp Orlyk International Classical University, reviewed by three doctors of law and issued in Ukrainian and Russian as a supplement to the journal (Kyiv, 2019, 304 pp.). It is intended for bachelor students majoring in law and may assist teachers and legal practitioners.

Keywords: legal status, socio-subjects, basic properties of law, comparative constitutional law, constitutional law of foreign countries, Constitutional Code of Ukraine, restoration of violated rights, basic law.

Першоджерело: *Кириченко О. А., Тунтула О. С. Інноваційне розуміння забезпечення, дотримання та відновлення за Основним законом правового статусу різних видів соціосуб'єктів. Лекція № 1. Курс лекцій з навчальної дисципліни «Конституційне право зарубіжних країн» : навч. посіб. Київ : Видавець Назаров О. А., 2019. 304 с. (Додаток до електронного реферативно-наукового журналу «Судово-психологічна експертиза. Застосування поліграфа і спеціальних знань в юридичній практиці»).*[1] *Реферат оприлюднено в журналі 04.11.2019.*

References

1. Kyrychenko O. A., Tuntula O. S. Innovatsiine rozuminnia zabezpechennia, dotrymannia ta vidnovlennia za Osnovnym zakonom pravovoho statusu riznykh vydiv sotsiosubiektiv. Lektsiia № 1. Kurs lektsii z navchalnoi dystsypliny "Konstytutsiine pravo zarubizhnykh krain" [Innovative Understanding of Ensuring, Observing and Restoring the Legal Status of Various Types of Socio-Subjects Under the Basic Law. Lecture No. 1. Lecture Course in the Discipline "Constitutional Law of Foreign Countries": Textbook] : navch : referat. Sudovo-psykholohichna ekspertyza. Zastosuvannia polihrafa i spetsialnykh znan v yurydychnii praktytsi. 2019. Vol. 4, No. 6 (24). URL: https://expertize-journal.org.ua/profesor-kirichenko-o-a/1025-kirichenko-o-a-tuntula-o-s-innovatsijne-rozuminnya-zabezpechennya-dotrimannya-ta-vidnovlennya-za-osnovnim-zakonom-pravovogo-statusu-riznikh-vidiv-sotsiosub-ektiv-lektsiya-1-kurs-lektsij-z-navchalnoji-distsiplini-konstitutsijne-pravo-zarubizhnikh-krajin-navch-posibnik (onovlena versiia vid 24.06.2022). [in Ukrainian].